

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIE-12/11-E

Název kontrolované osoby: **Mateřská škola Pardubice, Pospíšilovo náměstí 1692**

Sídlo: Pospíšilovo náměstí 1692, 530 03 Pardubice

IČO: 60 157 313

Identifikátor: 600 096 017

Právní forma: Příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Irenou Tužinskou, ředitelkou školy

Zřizovatel: Statutární město Pardubice

Místo inspekční činnosti: Pospíšilovo náměstí 1692, 530 03 Pardubice

Termín inspekční činnosti: 4. - 6. leden 2011

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV) vykonané podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením zejména:
 - na rovný přístup ke vzdělávání podle § 2 školského zákona,
 - na předpoklady školy pro naplnění ŠVP PV podle § 12, 23, 28, 30, 34, 164 - 165 školského zákona a § 3, 5, 23 a 24 zákona č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících.
- Získávání a analýza informací o vzdělávání dětí a o činnosti školy ve vybraných oblastech RVP PV podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona se zaměřením zejména:
 - na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí při vzdělávání podle § 29 školského zákona,
 - na podporu rozvoje osobnosti dětí v posledním roce před vstupem do základního vzdělávání podle § 2 školského zákona.

Aktuální stav školy

Mateřská škola Pardubice, Pospíšilovo náměstí 1692 (dále škola) vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem (6:30 - 16:30 h) a školní jídelny. V průběhu uplynulých tří let proběhla celková rekonstrukce školy (výměna oken, zateplení budovy) a byl přistavěn nový pavilon se dvěma třídami pro 50 dětí. Provoz v něm byl zahájen 1. září 2010. V souvislosti se zvyšujícím se počtem dětí byla dvakrát navýšena kapacita školy (ze 78 dětí na 100 pro školní rok 2009/2010 a na 150 dětí pro školní rok 2010/2011). V současné době má škola šest tříd, které jsou naplňovány do počtu 25 dětí; tři třídy jsou částečně věkově smíšené. Součástí školy je školní jídelna zajišťující stravování pouze dětem a zaměstnancům. Úplata za předškolní vzdělávání je pro letošní školní rok stanovena ve výši 350,- Kč.

Kapacita školy byla ve sledovaném období zcela využita, v tomto školním roce již podruhé převyšoval zájem rodičů její možnosti, proto nebylo možné šest dětí k předškolnímu vzdělávání přijmout. Pro školní rok 2010/2011 bylo přijato 150 dětí, v době inspekční návštěvy 148. Sedm dětí mladších tří let dosud nenastoupilo. Z celkového počtu je jedno s cizí státní příslušností. V posledním roce před vstupem do základní školy navštěvuje školu 32 dětí, šest z nich má odklad školní docházky. Škola evidovala k 4. lednu 2011 také osm dětí se sociálním znevýhodněním rozdělených ve čtyřech třídách (II. a IV. třída dvě děti, III. třída tři a VI. třída jedno dítě).

Předškolní vzdělávání je realizováno podle ŠVP PV „Pomalu objevuji ten velký svět“, platného od 1. 9. 2007, který byl aktualizován k 8. listopadu 2010.

Vzdělávání zajišťuje dvanáct pedagogických pracovníků (dva na zkrácený úvazek 0,9 a 0,65), k dětem sociálně znevýhodněným je přijata asistentka pedagoga na celý úvazek. Odbornou kvalifikaci splňuje deset učitelek, dva pedagogové jsou nekvalifikovaní. Šest je začínajících s praxí do tří let, většina je ve škole zaměstnána od tohoto školního roku. Druhá část pedagogického sboru (včetně ředitelky školy) má delší pedagogickou praxi. Provoz školy a školní jídelny zabezpečuje 8 zaměstnanců.

Poslední inspekční návštěva ve škole proběhla v červnu 2007 a byla zaměřena na vedení dokumentace a veřejnosprávní kontrolu, při které bylo zjištěno porušení právních předpisů - nesprávné vykazání údajů vztahujících se k asistentovi pedagoga ve výkaze o ředitelství.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu ke ŠVP PV

Vzdělávací nabídku tvoří vzdělávací obsah, který je částečně stanovený v ŠVP PV. Pravidla pro jeho další rozpracování do třídních vzdělávacích programů (TVP) jsou dána značně obecně. Důsledkem toho je, že zpracování je v jednotlivých třídách rozdílné, převážně však jsou stanoveny pouze činnosti bez uvedení vzdělávacích záměrů. Zaměření jednotlivých tematických celků navazuje na zkušenosti dětí, ale nejsou vždy respektovány přirozené logické souvislosti. Vzdělávací nabídka je doplněna o výuku angličtiny zajišťovanou lektorem za úplatu a o výuku hry na flétnu pod vedením ředitelky školy. Zájmové činnosti jsou přístupné všem dětem, jejichž rodiče projeví zájem a jsou realizovány v malých skupinách. Organizačně je nevhodné konání angličtiny ve třídě v době, kdy současně probíhá činnost ostatních dětí. Obě skupiny se tak vzájemně ruší a omezují. Vzdělávací záměry zájmových činností jsou součástí ŠVP PV. Škola každoročně realizuje předplaveckou výuku dětí, pobyt ve škole v přírodě a dvakrát ročně navštěvují děti programy Ekocentra v Pardubicích. Cílenou individuální logopedickou

prevenci mateřská škola nenabízí, rodičům jsou poskytovány kontakty na příslušné klinické logopedy.

V roce 2005 byl rodiči založen „Klub rodičů při MŠ Pospíšilovo nám.“, který je registrovaný jako občanské sdružení. Předmětem jeho činnosti je především zvyšování rozmanitosti vzdělávací nabídky. Již zavedenou a osvědčenou tradicí je dvakrát ročně vydávání „Zpravodaje“, ve kterém jsou rodičům poskytovány informace o plánovaných kulturních a vzdělávacích akcích školy a zprávy o činnosti Klubu rodičů. V rámci posílení možnosti rodičů spolupodílet se na dění ve škole se osvědčila forma tzv. „dílničků“, kdy rodiče s dětmi vytváří výrobky a učitelky zajišťují materiálové zázemí. Každoročně škola pořádá „Akademii“, kde vystupují děti s ukázkami svých dovedností a znalostí.

V průběhu dne probíhaly spontánní a řízené činnosti, které byly od sebe časově odděleny a zúčastňovaly se jich všechny děti automaticky, motivace k účasti nebyla zaznamenána. Organizace vzdělávání byla frontální, zařazování cílené skupinové či individuální činnosti bylo při hospitacích sledováno ojediněle a nevyplývalo ani z TVP či záznamů ve třídních knihách. Při spontánních činnostech děti využívaly celý prostor třídy, jejich aktivita při hře a smysluplný obsah se odvíjel od jejich individuálních dovedností. Některé děti často měnily obsah her, pasivně přihlížely či rozvinuly hru značně jednoduchou. Rozmanitá a přitažlivá nabídka jim nebyla předložena. Motivačním stimulem bylo převážně prostředí třídy, zajímavé a volně přístupné hračky a učební pomůcky. V části řízených činností děti spíše pasivně přijímaly zadané činnosti, neměly tendenci samy vznášet podněty, jejich soustředěnost byla spíše krátkodobá. Použité metody byly založeny na předávání hotových poznatků, slovním poučování a vysvětlování. Při praktických činnostech, pokud byl zajímavý námět a dětem nebyly vytvořeny omezující hranice, tak dokázaly tvořivě a osobitě ztvárnit námět, projevovaly uspokojení. Byly samostatné nebo projevovaly snahu samostatnými být. Komunikovaly bez zábran a kultivovaně. Především při spontánních činnostech dovedly srozumitelně projevovat nápady a myšlenky.

K vytváření základů sociálních dovedností a jejich rozvoji jsou využívány pozitivní příklady a vzory, ale z části i napomínání a povely. Není zavedeným pravidlem vytvářet pravidla jednání a chování na základě dohody mezi dětmi a pedagogickými pracovníky a výsledek ztvárnit piktogramem pro děti srozumitelným. V dílčích fázích nebyla vždy patrná schopnost vcítit se do prožívání dětí a individuálně reagovat. Nebyly zaznamenány projevy agresivity, především starší děti již dovedly řešit případný konflikt při hře dohodou. Vedení dětí k přirozenému a neformálnímu sebehodnocení bylo spíše výjimkou. V rámci podpory čtenářské gramotnosti byly dětem předčítány texty přiměřené jejich věku, pracovaly s obrázky a grafickými tvary, reprodukovaly příběh, dovedly vyprávět vlastní zážitky. Děti mají volný přístup ke knihám. V rámci výuky angličtiny část dětí získává základní dovednosti v komunikaci v cizím jazyce. O rozvoji matematické gramotnosti svědčí seznamování se s elementárními matematickými pojmy a s číselnou řadou. Vedení k praktickému řešení problémů, tvořivosti při konstruktivních hrách a k samostatnému provádění základních myšlenkových operací nebylo cíleně zařazováno, odvíjelo se od aktuálně vzniklých situací a od individuálních zájmů dětí. V environmentálním vzdělávání děti získávají poznatky především vysvětlováním, popisem obrazového materiálu s převahou zprostředkovaného poznávání světa. Ve škole je postupně zaváděno třídění odpadu. Pohybové aktivity jsou zařazovány denně. V ŠVP PV není sice stanovena pravidelnost v zařazování řízených zdravotně preventivních pohybových cvičení, ale tento typ cvičení probíhal, byť s dílčími metodickými nedostatky. Dle TVP a záznamů v třídních knihách je v menším rozsahu zařazováno cvičení na náradí a cílené aktivity vedoucí k osvojování nových pohybových dovedností.

Ve třídách jsou do strukturovaných formulářů vyplňovány záznamy o dětech, které vypovídají o jejich dovednostech a předpokladech. Pro děti s odkladem povinné školní docházky jsou vypracovány individuální vzdělávací plány, ve kterých je uvedený důvod odkladu a stanoveno, na jakou oblast je zapotřebí se cíleně u dítěte zaměřit. V části tříd jsou vypracovány jejich charakteristiky zaměřené na projevy jednání a dovednosti jednotlivých dětí. Ve škole jsou postupně zakládána portfolia jejich výtvarných a grafomotorických projevů. V reálném průběhu vzdělávání a dle dokumentace (TVP, třídní knihy) však zjištění nejsou využívána k cílenému pedagogickému působení.

V době inspekční návštěvy pracovala asistentka pedagoga po celou dobu svého pedagogického působení ve IV. třídě, což odpovídá i předloženému rozpisu přímé pedagogické činnosti, ve kterém se nepočítá s její péčí o děti v ostatních třídách. Neprováděla cílenou individuální činnost s dětmi ani sama, ani formou pomoci kmenové učitelce. Působila jako další pedagog ve třídě a věnovala se dětem dle aktuální situace. Její pedagogický styl se vyznačoval přirozenou schopností vcítit se do potřeb dítěte, jejich nenásilným vedením a schopností naslouchat. V individuálních záznamech všech tříd však není provedena žádná pedagogická diagnostika, která by vypovídala o tom, že jsou zde zařazeny děti se sociálním znevýhodněním a jaká jim bude věnována individuální pedagogická péče.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Realizovaný ŠVP PV byl po zhodnocení Českou školní inspekcí v minulém školním roce doplněn pouze z části a stále není v souladu s RVP PV. Zohledňuje vnější prostředí a možnosti školy, zvýšila se jeho kvalita i po stránce obsahové. Podněty k jeho další konkretizaci a doplnění v oblasti podmínek vzdělávání, ve vzdělávacím obsahu a evaluačním systému byly ředitelce školy předány v průběhu inspekční návštěvy.

Nastavený hodnotící proces není zcela funkční a nenapomáhá k trvalému zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání. Příčinou je absence kritérií a hlubšího propracování systému hodnocení. Potřebné informace přináší pouze v některých oblastech (především v materiálních, částečně i personálních podmínkách). Průběžné vyhodnocování záměrů a výsledků vzdělávání je nahodilé a probíhá pouze v některých třídách.

Ředitelka školy vykonává funkci od roku 2004 a splňuje předpoklady pro její výkon. Vede povinnou dokumentaci, obsah některých dokumentů (školní řád a školní matrika - § 28 a 30 školského zákona) doplnila a upřesnila v průběhu inspekční návštěvy. Zveřejnila ŠVP PV a aktualizovala rozpis přímé pedagogické činnosti tak, aby byl v souladu se současnou výší úvazků pedagogických pracovníků a jejich efektivním využitím. Přesto, že si ředitelka školy dalším vzděláváním prohlubuje znalosti, v odborném řízení vzdělávacího procesu se promítají minimálně. Především při jeho realizaci, kdy se ne vždy daří naplňovat principy a zásady RVP PV. Důvodem je, dle sdělení ředitelky školy, nedostatek času a upřednostnění provozních záležitostí v době stavebních úprav.

Strategie podpory dětí s riziky neúspěšnosti, které škola eviduje jako sociálně znevýhodněné, není propracována a nevede k individuální podpoře jejich rozvoje. Škola nemá stanovena kritéria v souladu se školským zákonem a RVP PV, na jejichž základě by tyto děti identifikovala. Měřítkem je pro ni příslušnost k romskému etniku a bydliště v Husově ulici. V otázce tzv. dětí se sociálním znevýhodněním škola nespolečupracuje s žádným poradenským zařízením. Dětem z jazykově odlišného prostředí není naopak péče asistenta poskytována. Dobrým předpokladem je osobnost asistentky pedagoga, jejímž prostřednictvím se škole daří navazovat kontakty s rodinami těchto dětí.

V souvislosti se zvýšením počtu tříd došlo k významným změnám v personálním obsazení školy. Pedagogický sbor se z velké části obměnil a byl posílen o začínající pedagogy, kteří tvoří celou jeho polovinu. Jejich odborné vedení je rozloženo mezi zkušené pedagogy a ředitelku školy, je však méně systematické a účinné z důvodu absence stanovení jednotlivých fází. Plán dalšího vzdělávání byl k 1. únoru 2011 naopak vhodně přizpůsoben a zohledňuje studijní potřeby jednotlivých pedagogů. Semináře absolvované učitelkami s dlouholetou praxí byly vhodně voleny a podporovaly jejich profesní růst. Pozitivním zjištěním je také účelné využití pedagogických rad, jejichž prostřednictvím jsou projednávány i odborné záležitosti školy.

Kladně je ředitelkou školy hodnocena spolupráce se zřizovatelem, což je dobrým předpokladem pro zajištění vhodných podmínek pro předškolní vzdělávání. Ve sledovaném období proběhla rekonstrukce sociálního zázemí dětí, do tříd i šaten byl pořízen nový nábytek a podlahové krytiny. Postupně jsou doplňovány hračky i didaktické pomůcky. Vybavení většiny tříd je na velmi dobré úrovni.

Škola má sepsanou dohodu o účasti v projektu „Přátelská školka“ organizovaného společností ALFA HUMAN SERVICE, jehož cílem je podpora zdravého klimatu a týmové práce ve škole. Praktické formy zatím nebyly zahájeny. Na základě její účasti v celostátním projektu „Mrkvička“ jsou škole poskytovány časopisy a metodické pomůcky s ekologickou tematikou. Spolupracuje také s blízkou základní školou s cílem pomoci dětem při adaptaci na školní prostředí a poskytovat rodičům potřebné informace.

Závěry, celkové hodnocení školy

Mateřská škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání probíhá podle předem stanovených kritérií.

Materiální podmínky pro realizaci ŠVP PV jsou velmi dobré, zájem zřizovatele o jejich zkvalitnění je příkladný. Škole se daří vytvářet prostředí jistoty a bezpečí, vyhodnocuje bezpečnostní rizika a zabývá se prevencí sociálně patologických jevů.

Obsah vzdělávání a doplňující aktivity účinně podporují rozvoj osobnosti dětí, vytváření žádoucích znalostí a dovedností. U dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky směřuje pedagogické působení k jejich úspěšnému vstupu do 1. ročníku základní školy.

Rozsáhlá obměna pedagogického sboru v počátku stávajícího školního roku klade zvýšené nároky na odborné řízení. U pedagogů bez odborné kvalifikace či s krátkou dobou pedagogické praxe byla zřejmá pedagogická nejistota a při volbě metod dílčí metodické nedostatky. Při inspekčních rozhovorech však učitelky projevovaly vstřícnost a zájem o získávání nových poznatků.

Realizovaný ŠVP PV koresponduje s cíli a zásadami školského zákona, není však v souladu s RVP PV. Nedostatky v jeho zpracování nebyly po zhodnocení Českou školní inspekcí před návštěvou školy odstraněny. Vzhledem ke zjištěným nedostatkům byla ředitelce školy stanovena lhůta k jejich odstranění.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 31. března 2011 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na adresu příslušného inspektorátu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Milady Horákové 10, 568 02 Svitavy.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ve Svitavách dne 20. ledna 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Ivana Bečková, v. r.

Bc. Marcela Toušovská, školní inspektorka

Marcela Toušovská, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Pardubicích dne 26. ledna 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Irena Tužinská, ředitelka školy

Irena Tužinská, v. r.

Připomínky ředitele školy

10. února 2011

Připomínky nebyly podány.

Příloha Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 30. června 2010
2. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje o zápisu změny v rejstříku škol ze dne 30. srpna 2010, čj. SpKrÚ 49457/2010 OŠKT
3. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. září 2008, 2009 a 2010
4. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. září 2008, 2009 a 2010
5. Výjimka z počtu dětí ze dne 1. dubna 2009 (1. - 4. třída) a 13. srpna 2010 (5. - 6. třída)
6. Jmenování do funkce ředitelky mateřské školy s platností od 1. srpna 2004
7. Školní matrika - školní rok 2010/2011
8. Rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy ve školním roce 2010/2011
9. Kritéria přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2010/2011
10. Záznamy o dítěti
11. Třídní knihy - školní rok 2010/2011
12. Přehledy docházky - září 2010 až leden 2011
13. Školní vzdělávací program „Pomalu objevuji ten velký svět“ čj. 140/2010, platný od 1. 9. 2007, aktualizovaný k 8. listopadu 2010
14. Vlastní hodnocení školy ze dne 20. října 2010
15. Školní řád ze dne 31. srpna 2010
16. Organizační řád ze dne 15. října 2010
17. Doklady o dosaženém vzdělávání pedagogických pracovníků
18. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 3. ledna 2011
19. Pracovní doba pedagogických pracovníků pro školní rok 2010/2011
20. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2009/2010 a 2010/2011
21. Výkaz o úrazovosti V 36-01 za školní rok 2007/2008 a 2008/2009
22. Kniha úrazů vedená od 1. září 2002
23. Vnitřní řád pro zaměstnance ze dne 1. října 2010
24. *Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí* ze dne 1. září 2006
25. Hospitační záznamy - školní rok 2009/2010 a 2010/2011
26. Záписy ze schůzek s rodiči - školní rok 2010/2011
27. Inspekční zpráva čj. 102 62/03-1400 ze dne 17. března 2003
28. Dohoda o účasti v projektu „*Přátelská školka*“ ze dne 14. října 2010

Zpracoval

Ve Svitavách dne 20. ledna 2011

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Ivana Bečková, v. r.

Převzal

V Pardubicích dne 26. ledna 2011

Mgr. Irena Tužinská, ředitelka školy

Irena Tužinská, v. r.